

**The preference situations of
competition analysis
methods of the soccer
coaches and team
performances analysis**

**Futbol antrenörlerinin
müsabaka analizi
yöntemlerini tercih etme
durumları ve takım
performanslarının analizi¹**

**Kemal Göral²
Ali Aycan³**

Abstract

The purpose of this study is to analyse by examining team performances according to the preferences of the competition analysis methods of soccer coaches. 332 volunteering soccer coaches participated in the study. To demonstrate the team performance of the coaches, the data in Turkey Football Federation's official website were investigated with document analysis techniques. The analysis of the data obtained from the study was saved in SPSS. The differences between coaches from different groups were examined by t-test and one way analysis of variance (Anova). To find out which group cause the difference when there is a difference between groups and the variants are equal, Tukey HSD test were used. Significant level was accepted as $p<0.05$.

Of the soccer coaches who participated

Özet

Bu çalışmanın amacı, futbol antrenörlerinin müsabaka analizi yöntemlerini tercih etme durumlarına göre takım performanslarının incelenerek analiz edilmesidir. Araştırmaya toplam 332 futbol antrenörü gönüllü olarak katılmıştır. Antrenörlerin takım performanslarını ortaya koyabilmek için Türkiye Futbol Federasyonu'nun resmi web sitesindeki veriler döküman analizi tekniği ile incelenmiştir. Elde edilen tüm veriler SPSS programında kaydedilmiştir. Farklı gruplardaki antrenörler arasındaki farklılıklar t testi ve tek yönlü varyans analizi ile (Anova) incelenmiştir. Gruplar arasında farklılık oluştuğu ve varyansların eşit olduğu durumlarda, farkın hangi gruplar arasında olduğunu bulabilmek için Tukey HSD analizleri kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir.

¹Bu çalışma, T.C. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde, Yrd. Doç. Dr. Ali Aycan danışmanlığında 29.08.2014 tarihinde tamamlanmış olan "Futbol Antrenörlerinin Yeterlilikleri, Karar Verme Stratejileri ve Takım Performansları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi" adlı doktora tezinden uyarlanmıştır.

² Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Antrenörlük Eğitimi Bölümü, kemalgoral32@hotmail.com

³ Yrd. Doç. Dr., Abant İzzet Baysal Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Spor Yöneticiliği Bölümü, mr_aycan@yahoo.com

in the study, the average score of the team performance in coaches that take advantage of competition analysis was 1.548 ± 0.44 , coaches who don't benefit from competition analysis was 1.112 ± 0.36 . The mean score of team performance, a significant difference was found in favor of coaches benefiting from competition analysis ($p < 0.01$). Considering the average score of team performance according to the competition analysis method preferences, coaches that take advantage of the match observation with video reached the highest scores and there are significant differences ($p < 0.01$). There are significant differences between team performance scores of the soccer coaches who prefer match observation with video and the scores of the coaches who make self-observation and observation with paper-pencil ($p < 0.01$). There is no significant difference between the mean scores of coaches who make observation with paper-pencil and self-observation ($p > 0.05$).

As a result, it was determined that soccer coaches who prefer observation of the match with video causes difference in team performance. To play over and over again the actions which took place during a match, video and analysis of the competition with the help of computer provide an important opportunity and that can be considered as a great contribution to this situation. In this regard, analysis method with video superior to the other competition analysis methods is determined as an important tool which managers should particularly benefit from in order to increase team performance.

Keywords: Soccer, Coach, Competition Analysis, Team Performance.

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

Giriş

Futbol, yaş, boy, cinsiyet, beceri düzeyi, renk ya da inançları ne olursa olsun insanlar tarafından hemen her yerde sevilen evrensel bir oyundur. Futbol, nereye gideceği kestirilebilen ve kontrol edilebilen yuvarlak bir topla heyecan verici bir koşu, ölçülü bir top sürme, soluk kesici bir şut ve sonuçta da, estetik açıdan mükemmel bir kurtuluş veya golle sonuçlanan bir spordur. Oyun

Araştırmaya katılan futbol antrenörlerinin takım performansı puan ortalamaları müsabaka analizinden yararlanan antrenörlerde 1.548 ± 0.44 , yararlanmayan antrenörlerde 1.112 ± 0.36 olarak bulunurken, takım performansı puan ortalamalarında, müsabaka analizinden yararlanan antrenörler lehine $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Müsabaka analizi yöntemi tercihlerine göre takım performansı puan ortalamaları incelendiğinde, en yüksek puan ortalamasına videolu maç gözleminden yararlanan antrenörlerin ulaştığı ve $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı farklılık oluşturduğu tespit edilmiştir. Videolu maç gözlemine tercih eden futbol antrenörlerinin takım performansı puanları ile kağıt-kalem yoluyla gözlem ve serbest gözlem yapan antrenörlerin puan ortalamaları arasında $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı farklılıklar bulunurken, kağıt-kalem yoluyla gözlem ve serbest gözlem yapan antrenörlerin puan ortalamaları arasında herhangi anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($p > 0.05$).

Sonuç olarak, videolu maç gözlemine tercih eden futbol antrenörlerinin takım performanslarında farklılığa yol açtığı, bu duruma video ve bilgisayar yardımı ile yapılan müsabaka analizlerinin, maç sırasında gerçekleşen eylemleri tekrar tekrar oynatabilmek için önemli bir fırsat sağlamanın büyük katkısı olduğu düşünülebilir. Bu yönüyle, diğer müsabaka analizi yöntemlerinden üstün olan videolu analiz yönteminin, takım performansının artırılması için antrenörlerin özellikle yararlanması gereken önemli bir araç olduğunu söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Antrenör, Müsabaka Analizi, Takım Performansı.

boyunca seyredenler ve oyuna katılanları yeni durum ve şartlara taşıyan ve yığınları peşinden sürükleyen bir takım oyunudur. Takım oyunu özelliği taşıması yanında her oyuncunun futbol kişiliği ve kendi becerisi doğrultusunda yeteneklerini sergilemesi ve kendini göstermesi yanında kendini kanıtlama imkânına sahip olması, bunu yaparken de takım arkadaşları ile uyum içinde, ortak etkileşimle başarıya kavuştuğu bir spor dalıdır (Risolo, 2010; İnal, 2006).

Antrenör belirli bir spor dalında teori ve pratikte ihtisaslaşmış, uzmanlaşmış spor eridir (İşler, 2012). Bir başka tanıma göre, antrenör teknisyen olarak, gerekli bilgileri, bilimin ışığında sporcunun başarısı için kullanan, daha sonra bu bilgileri spor becerileri ve stratejiler ile birleştiren ve farklı mizaçlardaki insanlara uygulayabilen kişidir (Vanek, 1971'den akt: Sevim, Tuncel, Erol ve Sunay, 2001). Başlangıçta sadece bir futbol mühendisi olan antrenörün karşılaşması gereken beklentiler bugün artık sınırsızdır. Antrenör oyunun kazanılmasını sağlamak ve yöneticiler tarafından saptanan hedefleri ne pahasına olursa olsun gerçekleştirmek zorundadır (Wahl, 2005).

Başarılı antrenörlerin aynı zamanda iyi bir taktik ustası oldukları düşünülür. Onlar, kendi oyuncularını iyi tanıdıkları, geliştirdikleri ve zevk almalarına yardımcı oldukları gibi, rakiplerine ve karşılaşacakları güçlülere göre futbolcularını hazırlama ve potansiyellerini ortaya çıkartma başarısı da göstermektedirler (Konter, 2004:). Ziyagil ve Eliöz'e (2006:) göre, antrenörler, ilk olarak genel oyun yaklaşımını ve oyunu nasıl oynamak istediklerini belirlemelidir. Bu yaklaşım, genel felsefeye ilaveten hücum ve savunma stratejilerini veya oyun stillerini kapsamaktadır. Daha sonra oyun stratejisi oyun taktiklerinin, oyun taktikleri oyun planlarının ve oyun planları da belirli durumlarda her oyuncunun takip edeceği özel planların geliştirilmesinde kullanılır.

Bir antrenörün müsabaka sırasında takımının kuvvetli yönlerini arttırabilmesi için, karşı takımın müsabaka sırasında güçlü yönlerini bilmesi, yarışma stratejilerini anlaması, karşılaştığı farklı oyunlara uyum gösterebilmesi, rakip takımın zayıf yönlerini belirleyebilmesi, müsabaka sırasında önemli kararlar alabilmesi, oyun stratejisi ile takımın yetenekleri arasındaki uyumu iyi ayarlaması gereklidir. Bir antrenör, ancak, bu şekilde takımının güçlü yönlerini maksimize edebilir (Gençer, Kiremitçi ve Boyacıoğlu, 2009: 149).

Rakibin ön analizi ile müsabaka sırasındaki analizi farklıdır. Rakibin daha önce yaptığı müsabakalarda sürekli denediği ve başarılı olduğu pozisyonların taktik davranışlarının bilinmesi, öne çıkan oyuncuların özellikleri (savunma, hücum, orta saha) ile rakibin oyun anlayışı gibi davranışların önceden analiz edilmesi gerekir. O takımı yöneten antrenörün yarışma davranışının bilinmesi gibi konular ön hazırlıktır. Bunların görsel yolla tanıtımının yapılması ön analiz çalışmalarındadır. Müsabaka sırasında oluşan, skor olarak öne geçmek, geriye düşmek, oyuncunun kart görmesi, oyuncu sayısının eksilmesi gibi durumlar karşısında rakip takım ve sizin takımınızın yaptığı uygulamalar değişir ve taktik davranışa müdahale ve yeni organizasyon gereklidir. Saha

kenarında bulunan antrenör her dakika müsabakanın analizi ile ilgilenir. Ne oluyor, rakip ne yapmaya çalışıyor, kendi takımı ne yapıyor ve neler yapmalı sürekli bu konulara yoğunlaşır ya da bu konuda tecrübeli ekip elemanını kullanır (Türksoy, 2010). Analiz, genellikle hem iyimserliği azaltmaya hem de sezgileri yalanlamaya hizmet edecektir (Folino, 1997).

Modern anlamda antrenörlük çok sayıda bilim alanından yararlanmayı gerektirir. Antrenörler bu konularda uzman olmasalar da hemen hepsi hakkında yeterli bilgiye sahip olmak zorundadırlar. Son zamanlarda en çok gelişen alanlardan birisi de spor istatistikleri olmuştur (Karagözoğlu, 2005). Türkiye süper futbol liginde antrenörlerin elde ettikleri birkaç başarılı sonuç, onların abartılı bir şekilde büyütölmelerine ve birkaç yenilgi ise işlerine son verilmesine veya kovulmalarına yol açabilmektedir (Konter, 2004). Bu bağlamda, bu çalışma müsabaka analizlerinin hem futbol antrenörlerinin hem de takım performanslarının değerlendirilmesi açısından başarının değerlendirilmesinde önemli bir kriter olduğu göz önünde bulundurularak, futbol antrenörlerinin müsabaka analizi yöntemlerini tercih etme durumlarına göre takım performanslarının incelenerek analiz edilmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Araştırmanın Amacı

Bu çalışma, futbol antrenörlerinin müsabaka analizi yöntemlerini tercih etme durumlarına göre takım performanslarının incelenerek analiz edilmesi amacıyla yapılmıştır.

Araştırma Grubu

Bu çalışmada araştırma grubunu, Türkiye’de son üç sezonda (2011-2012/2012-2013/2013-2014) Süper Lig, 1.Lig, 2.Lig, 3.Lig ve Bölgesel Amatör Liglerde görev yapan ve basit tesadüfi örneklem yoluyla ulaşılabilen, 332 Türk futbol antrenörü oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Antrenörlerin takım performanslarının belirlenebilmesi için, uzman görüşlerinden yararlanılarak, liglere göre puan ortalamaları (Lig şampiyonları, 2 ile 5. sıralar arasında bitirme, 6 ile 10. sıralar arasında bitirme, küme düşme/düşmeme) belirlenmiş ve başarı düzeylerini ortaya koymak için puan ortalaması indeksi araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Toplanan puanın oynanan maç sayısına bölünmesi ile elde edilen takım performansı puan ortalamaları indeksinin sınıflaması, çok iyi, iyi, orta, kötü ve çok kötü olmak üzere beş gruptan oluşturulmuştur.

Türkiye'deki futbol liglerinde maç başına düşen puan ortalamaları

Lig	Maç başına düşen puan ortalamaları (<i>Toplanan puan / Oynanan maç sayısı</i>)			
	Lig Şampiyonluğu	2 ile 5. sıralar arasında bitirme	6 ile 10. sıralar arasında bitirme	Küme düşme/düşmeme
	$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$	$\bar{X} \pm SS$
Süper Lig	2.294 ± 0.127	1.591 ± 0.137	1.253 ± 0.083	1.077 ± 0.061
1. Lig	1.983 ± 0.156	1.680 ± 0.115	1.302 ± 0.054	1.063 ± 0.081
2. Lig	2.063 ± 0.116	1.558 ± 0.087	1.240 ± 0.043	1.041 ± 0.048
3. Lig	2.243 ± 0.204	1.660 ± 0.111	1.329 ± 0.067	1.070 ± 0.075
BAL Ligi	2.274 ± 0.036	1.735 ± 0.149	1.134 ± 0.002	0.943 ± 0.046
Genel	2.171 ± 0.128	1.644 ± 0.120	1.251 ± 0.050	1.038 ± 0.062

Normal dağılım analizini gösteren Tek Örneklemli Kolmogorov-Smirnov testi tablosu

Lig	Lig Şampiyonluğu		2 ile 5. sıralar arasında bitirme		6 ile 10. sıralar arasında bitirme		Küme düşme/düşmeme	
	KST	P	KST	P	KST	P	KST	P
	Süper Lig	0.472	0.979	0.663	0.771	0.669	0.762	0.589
1. Lig	0.540	0.933	0.469	0.980	0.942	0.338	0.935	0.346
2. Lig	0.954	0.323	0.488	0.971	0.809	0.530	0.921	0.364
3. Lig	0.802	0.541	0.402	0.997	0.613	0.847	0.625	0.829
BAL Ligi	0.533	0.939	0.531	0.931	0.698	0.714	0.453	0.986
Genel	0.660	0.743	0.511	0.930	0.746	0.638	0.704	0.681

KST : One-Sample Kolmogorov-Smirnov testi

Yukarıda verilen, Türkiye'deki futbol liglerinde maç başına düşen puan ortalamaları tablosuna göre, verilerin normal dağılıma uygun olup olmadıklarının araştırılması amacıyla, Tek Örneklemli Kolmogorov-Smirnov testi uygulanmış ve Türkiye'deki futbol ligleri değişkenlerinin tümünün normal dağılıma uygun olduğu görülmüştür ($p > 0.05$). Normallik Yapılan analizler sonucunda, değişkenlerin normal dağılıma uygun görülmesi puan ortalaması indeksinin güvenilirliğini artıran bir sonuç ortaya koymuştur. Sonuç olarak, "Takım Performansı Puan Ortalaması İndeksi" aşağıdaki tabloda verilen şekliyle ortaya çıkmıştır.

Lig	Takım Performansı Puan Ortalaması İndeksi				
	Çok İyi	İyi	Orta	Kötü	Çok Kötü
Süper Lig	2.294 – 3.000	1.591 – 2.293	1.253 – 1.590	1.077 – 1.252	< 1.077
1. Lig	1.983 – 3.000	1.680 – 1.982	1.302 – 1.679	1.063 – 1.301	< 1.063
2. Lig	2.063 – 3.000	1.558 – 2.062	1.240 – 1.557	1.041 – 1.239	< 1.041
3. Lig	2.243 – 3.000	1.660 – 2.242	1.329 – 1.659	1.070 – 1.328	< 1.070
BAL Ligi	2.274 – 3.000	1.735 – 2.273	1.134 – 1.734	0.943 – 1.133	< 0.943
Genel	2.171 – 3.000	1.644 – 2.170	1.251 – 1.643	1.038 – 1.250	< 1.038

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen tüm veriler SPSS programında kaydedilmiştir. Farklı gruplardaki antrenörler arasındaki farklılıklar t testi ve tek yönlü varyans analizi ile (ANOVA) incelenmiştir. Gruplar arasında farklılık olduğu ve varyansların eşit olduğu durumlarda, farkın hangi gruplar arasında olduğunu bulabilmek için Tukey HSD analizleri kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Bu çalışmada, futbol antrenörlerinin müsabaka analizi yöntemlerini tercih etme durumlarına göre takım performansları incelenerek analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular tablolar halinde sunulmuştur.

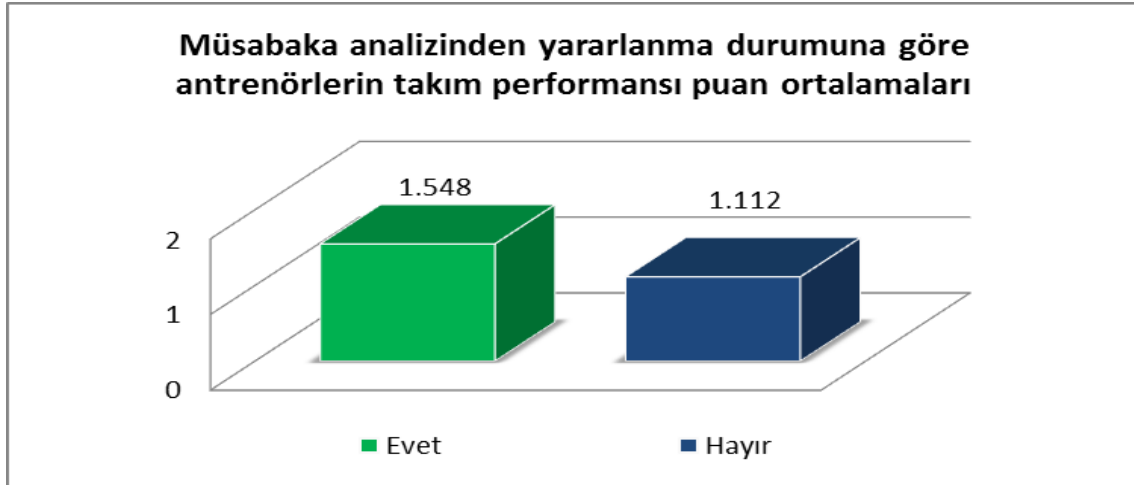
Tablo 1: Futbol antrenörlerinin müsabaka analizi yöntemlerinden yararlanma durumlarına göre takım performanslarının karşılaştırılması

Müsabaka Analizi yöntemlerinden yararlanıyor musunuz?	n	%	$\bar{X} \pm SS$	t	P
Evet	280	%84.34	1.548 \pm 0.44	0.000**	p<0.01
Hayır	52	%15.66	1.112 \pm 0.36		

**p<0.01

Araştırmaya katılan futbol antrenörlerinin takım performansı puan ortalamaları müsabaka analizinden yararlanan (n=280) antrenörlerde 1.548 \pm 0.44 ile orta düzeyde, müsabaka analizinden faydalanmayan (n=52) antrenörlerde ise 1.112 \pm 0.36 olarak kötü düzeyde bulunurken, takım performansı puan ortalamaları t testi ile karşılaştırıldığında, müsabaka analizinden yararlanan antrenörler lehine $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir.

Grafik 1: Antrenörlerin müsabaka analizinden yararlanma durumuna göre takım performansı ortalamaları

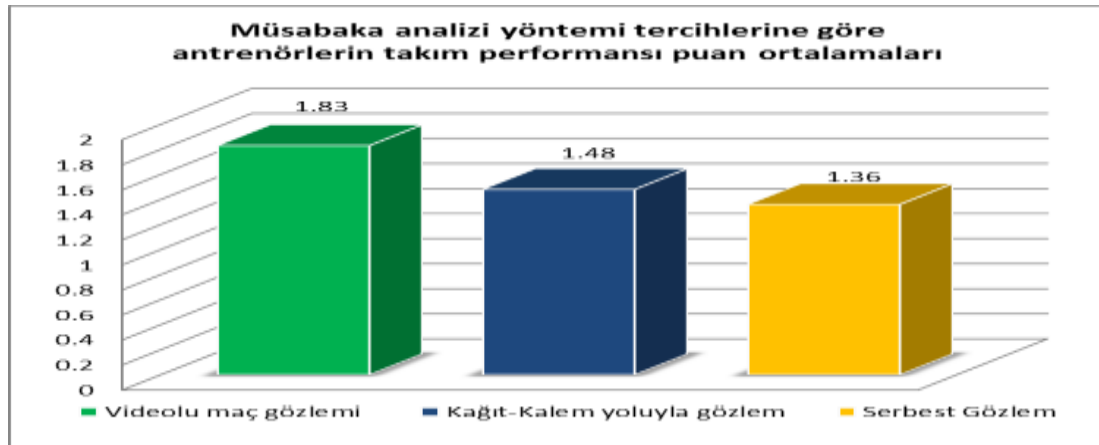

Tablo 2: Futbol antrenörlerinin müsabaka analizi yöntemlerini tercih etme durumlarına göre takım performanslarının karşılaştırılması

Müsabaka analizi yöntemi	n	%	$\bar{X} \pm SS$	F	P
Videolu maç gözlemi	96	%34.29	1.83 \pm 0.36	46.352	0.000**
Kağıt-Kalem yoluyla gözlem	55	%19.64	1.48 \pm 0.40		
Serbest Gözlem	129	%46.07	1.36 \pm 0.41		

**p<0.01

Araştırmaya katılan futbol antrenörlerinin müsabaka analizi yöntemi tercihlerine göre takım performansı puan ortalamaları incelendiğinde, en yüksek puan ortalamasına videolu maç gözleminden yararlanan (n=96) antrenörlerin ulaştığı ve p<0.01 düzeyinde anlamlı farklılık oluşturduğu tespit edilmiştir. Videolu maç gözlemini tercih eden antrenörlerin takım performansları 1.83±0.36 puan ile iyi düzeyde bulunurken, kağıt-kalem yoluyla gözlemi tercih eden (n=55) antrenörler 1.48±0.40 puan ve serbest gözlemi tercih eden (n=129) antrenörler 1.36±0.41 puan ile orta düzey performans indeksine sahiptirler.

Grafik 2: Antrenörlerin müsabaka analizi yöntemi tercihleri ve takım performansı ortalamaları**Tablo 3:** Antrenörlerin analiz yöntemi tercihlerine göre takım performanslarının karşılaştırılmasına ilişkin Tukey HSD tablosu

Müsabaka analizi yöntemi (I)	Müsabaka analizi yöntemi (J)	Fark (I - J)	t	P
Videolu maç gözlemi	Kağıt-Kalem yoluyla gözlem	0.351	0.000**	p<0.01
	Serbest Gözlem	0.467	0.000**	p<0.01
Kağıt-Kalem yoluyla gözlem	Videolu maç gözlemi	-0.351	0.000**	p<0.01
	Serbest Gözlem	0.116	0.242	p>0.05
Serbest Gözlem	Videolu maç gözlemi	-0.467	0.000**	p<0.01
	Kağıt-Kalem yoluyla gözlem	-0.116	0.242	p>0.05

**p<0.01

Videolu maç gözlemini tercih eden futbol antrenörlerinin takım performansı puanları ile kağıt-kalem yoluyla gözlem ve serbest gözlem yapan antrenörlerin puan ortalamaları arasında

$p < 0.01$ düzeyinde anlamlı farklılıklar bulunurken, kağıt-kalem yoluyla gözlem ve serbest gözlem yapan antrenörlerin puan ortalamaları arasında herhangi anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır ($p > 0.05$).

Tartışma ve Sonuç

Maç analizi, müsabaka süresince meydana gelen olayların incelenmesi ve nesnel olarak kaydedilmesi anlamına gelir. Bu bir oyuncunun aktiviteleri üzerine odaklanmış olabilir ya da topun etrafındaki oyuncuların eylemlerini ve hareketlerini içerebilir (Carling, Williams ve Reilly, 2005). Müsabaka analizleri, spor müsabakalarında gerçekleştirilen hareketler ile ilgili bilgiler toplayan, bunları amaçlar doğrultusunda organize eden ve bireysel olarak oyuncuların veya bir bütün olarak takımın performansında arzu edilen değişiklikleri gerçekleştirebilmek için kullanılabilen önemli araçlardır (Işık ve Gencer, 2007). İyi dizayn edilmiş bir analiz sistemi, antrenörlere kolaylıkla doğru ve güvenilir bilgiyi toplu bir şekilde vererek sonraki uygulama ve performans üzerinde etkili olur. Oyuncu ve takım performansında iyileştirme yapılmak isteniyorsa, antrenörlük süreci içinde geri bildirim hayati bir öneme sahiptir. Bu yüzden performans parametrelerinin analiz edilmesi istenilen kaliteyi sağlamak için en önemli faktörlerden biridir (Carling, Williams ve Reilly, 2005; Clemente, 2012). Göral ve Saygın (2012) yaptıkları çalışmada, belirli kriterlere göre doğru verilerle yapılan müsabaka analizlerinin ortaya çıkardığı performans göstergelerinin, antrenörlerin doğru karar verme süreçlerine önemli katkı sağlayacağını, lig maratonunun uzun bir periyot olduğundan müsabakaların her anında fizik, kondisyon ve konsantrasyon düzeyinin en üst seviyede olmasının takımların sezon performansı ile doğrudan ilişkili olduğunu, gerekli antrenman sezonunun da buna göre planlanması gerektiğini belirtmişlerdir. Carling, Williams ve Reilly'de (2005) başarılı olmak isteyen bir birey ya da takımın performans analizinin futbolda hayati bir öneme sahip olduğunu söylemişlerdir.

Müniroğlu'na (2009) göre, futbolda müsabaka analizi ve gözlemin amacı, müsabaka ve antrenman sırasındaki bilgilerin objektif olarak kaydedilmesi ve performans parametrelerinin şeklini belirlemek için doğru istatistiksel ve sayısal sonuçlar elde edilmesidir. Futbolda, antrenörlere ve ilgililere veri toplayıp verecek pek çok yöntem bulunmaktadır. Bu yöntemler, sesli gözlem, manuel ve bilgisayarlı gözlem teknikleridir.

Carling, Williams ve Reilly, (2005) video ve bilgisayar teknolojisinin çok hızlı oranda gelişmekte ve yaşam tarzımızı önemli bir şekilde değiştirme olduğunu, sporun da bu kurala bir istisna olmadığını vurgulamaktadırlar. Geçen yirmi yıl süresince analog, son zamanlarda da dijital video teknolojisinin, maç analizi sürecinin yüzünü değiştirdiğini, her düzeyde antrenörün, oyuncu ve takım performansını analiz etmek için sıklıkla videodan yararlanabileceğini ve videolu maç

analizinin, sahada olumlu sonuçlar elde etmek amacı ile daha etkili antrenörlük ve daha hızlı öğrenmeye yol açabileceğini belirtmişlerdir.

Maç analizlerinden elde edilen verilerin, antrenöre hem rakibin hem de kendi ekibinin güçlü ve zayıf olduğu yönlerini belirleyebilmenin yanında, takım performansını ve bireysel performansları da değerlendirme olanağı sunabileceğinden hareketle, en objektif yöntem olarak görülen videolu müsabaka analiz yöntemlerinin kullanımının yaygınlaşmasının takım performansı üzerine olumlu katkılar sağlayacağını söyleyebiliriz.

Kilit, Suveren ve Şenel (2011) performans gelişimi sağlamak için becerinin öğretimi ve antrenman düzeyinin sıkı bir şekilde analiz edilmesi gerektiğini, sporcunun fiziksel, zihinsel, teknik ve taktik olarak belli kriterlere göre hangi seviyede olduğunu, eksikliklerinin ne olduğunu, başarısızlığın nedenlerinin tespitini ve ona göre antrene edilmesi için sistematik bir analizin gerekliliğini vurgulamışlardır. Müniroğlu, (2009) müsabaka analizi ve gözlemin, takımların oyun yapılarını belirleme konusunda etkin olduğu kadar özellikle yetenekli oyuncuların uzun süreli gözlem altına alındığı durumlarda da etkili olduğunu belirtirken, futbolda başarıyı getiren pek çok faktör bulunduğunu, müsabaka analizi ve gözlemin ise bunlardan sadece birisi olduğunu söylemektedir.

Ziyagil ve Eliöz'e (2006) göre, antrenörler açısından maç sırasında yapılan gözlemler neticesinde tutulan istatistikler, hem maçın objektif değerlendirilmesinde hem de gelecekteki maçlar için doğru kararların verilmesinde kullanılabilir. Bu istatistiklerin tutulabilmesi için yardımcıların görevlendirilmesi ve eğitilmesi gerekmektedir. Tutulan istatistikler oyun sırasında, devre arasında ve maç sonrasında performansın değerlendirilmesinde kullanılır.

Başer'e (1996) göre, taktik, bir futbol takımının, bir futbol maçını kazanmak için kendi mevcut güçlerini, karşı takımın futbol niteliklerini de göz önünde tutarak organize etmesidir. Herhangi bir maçtan önce bir teknik direktör, kendi takımını ve karşı takımı inceler. Karşı takımın oyun sistemi, takımın gücü, güçlü ve zayıf yanlarını araştırır. Daha sonra kendi takımını da inceledikten sonra bir oyun düzeni planlar ve futbolcularından bu oyun planını uygulamalarını ister. Eğer hesapları doğru ise, yani rakip takımı doğru çözümlenmiş, başarılı olacak taktiği doğru seçmiş ve bu taktik takımının futbol niteliklerine uygun düşmüş ise takımı başarılı olur.

Sonuç olarak, videolu maç gözlemini tercih eden futbol antrenörlerinin takım performanslarında farklılığa yol açtığı, bu duruma video ve bilgisayar yardımı ile yapılan müsabaka analizlerinin, maç sırasında gerçekleşen eylemleri tekrar tekrar oynatabilmek için önemli bir fırsat sağlamanın büyük katkısı olduğu düşünülebilir. Bu yönüyle, diğer müsabaka analizi yöntemlerinden üstün olan videolu analiz yönteminin, takım performansının artırılması için antrenörlerin özellikle yararlanması gereken önemli bir araç olduğunu söyleyebiliriz.

Kaynaklar

- Başer E. (1996). *Futbolda Psikoloji ve Başarı*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Carling, C., Williams, A.M., & Reilly, T. (2005). *The Handbook of Soccer Match Analysis*. London: Routledge.
- Clemente, F.M. (2012). Study of Successful Soccer Teams on FIFA World Cup 2010. *Pamukkale Journal of Sport Sciences*. 3(3): 90-103.
- Folino, D.F. (1997). *Etkili Karar Verme*. (çev. Y.E. Sabri). İstanbul: Hayat Yayıncılık.
- Gençer R.T., Kiremitçi O. & Boyacıoğlu H. (2009). Antrenörlük Yeterlik Ölçeği'nin (AYÖ) Psikometrik Özellikleri: Türk Antrenörler Üzerine Bir Çalışma. *Journal of New World Sciences Academy*, 4(2):143-153.
- Göral, K. & Saygın, Ö. (2012). Birinci Ligde Yer Alan Bir Futbol Takımının Sezon Performansının İncelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*. 9(2): 1017-1031.
- Işık, T. & Gençer, R.T. (2007). Basketbolda Takım Performansının Teknik Analizi: İç Saha ve Dış Saha Performanslarının Değerlendirilmesi. *Spor Bilimleri Dergisi*. 18 (3): 101-108.
- İnal, A.N. (2006). *Futbolda Eğitim ve Öğretim*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- İşler, H. (2012). *Beden Eğitimi ve Spor Bilgileri Rehber Kitabı*. İstanbul: Bedray Yayıncılık.
- Karagözoğlu C. (2005). *Sporda Psikolojik Destek*. İstanbul: Yaylacık Matbaası.
- Kilit, B., Suveren, S. & Şenel, Ö. (2011). Elit Türk tenisçilerin taktik durumlarının '5 oyun durumu' açısından analizi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*. 8(1): 1629-1642.
- Konter, E. (2004). *Antrenörlük ve Takım Psikolojisi*. Ankara: Palme Yayıncılık.
- Müniroğlu, S., (2009) Futbolda müsabaka analizi ve gözlemin önemi. *3.Ulusal Futbol ve Bilim Kongresi Bildiri Kitabı*. s.17, Antalya.
- Risolo, D. (2010). *Soccer Stories: Anecdotes, Oddities, Lore and Amazing Feats*. Nebraska: Library of Congress.
- Sevim, Y., Tuncel, F., Erol, E. & Sunay, H. (2001). *Antrenör Eğitimi ve İlkeleri*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Türksoy, A. (2010). *Futbolda Liderlik ve Antrenörlük*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Wahl, A. (2005). *Ayaktopu Futbolun Öyküsü*. (çev. İ. Cem). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ziyagil, M.A. & Eliöz, M. (2006). *Basketbol Antrenman Bilgisi-Kenar Yönetimi- Teknik-Taktik*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

Extended English Abstract

Soccer is a universal game enjoyed everywhere by people regardless of age, gender, size, skill level, color, creed, or station in life. Soccer is a game, in which there is an exciting race, measured dribbling, breathtaking shooting with round ball that can be predicted where to go and can be controlled and consequently, resulting in a brilliant save from an aesthetic point or goal. It is a team game conveying spectators and participants to the new situations and circumstances during the game and leading the masses. Besides being a team game, each player's having an opportunity of proving himself and demonstrating his soccer character and ability in line with their skills, it is a sport where success attained in tune with his teammates, partner interaction. (Risolo, 2010; İnal, 2006).

Coach is a sportman specialized in a particular sport theory and in practice (İşler, 2012). In another definition, coach is someone using necessary information for the success of athletes in the light of science as a technician, and then combining this information with the sport skills and strategies; and applying that to people in different temperaments (Vanek, 1971'den akt: Sevim, Tuncel, Erol ve Sunay, 2001). Coach has to ensure to win the game and perform the targets identified by managers no matter what the cost (Wahl, 2005).

Competition analysis are important tools, collecting information about the motion in sport competitions, organizing them for the purposes and can be used to perform the desired changes in the performance of individual players or as a whole team (Işık ve Gençer, 2007). A well-designed analysis system becomes effective on the next practice and performance by giving accurate and reliable information in a collective manner to coaches easily. In the process of coaching feedback is vital if improvements are going to be made in the performance of players and teams. Therefore, to analyze the performance parameters is one of the most important factors to ensure the desired quality (Carling, Williams ve Reilly, 2005; Clemente, 2012).

Coaching in the modern sense requires benefiting from a large number of science fields. Coaches are not experts in these matters but must have sufficient knowledge about almost all. Lately, sports statistics has been one of the most growing areas (Karagözoğlu, 2005). In Turkey Super Soccer League several successful results achieved by soccer coaches are exaggerated and several defeats lead to their expulsion (Konter, 2004). In this context, the purpose of this study is to analyse by examining team performances according to the preferences of the competition analysis methods of football coaches considering that competition analysis are important criterions in the evaluation of success of both football coaches and team performances.

The research group of this study contains 332 Turkish soccer coaches serving in Super League, 1.League, 2.League, 3.League and Regional Amateur League in the last three seasons (2011-2012/2012-2013/2013-2014) in Turkey and which can be determined by simple random sampling. In order to determine the team performance of coaches, according to the league average scores was determined by making use of expert opinion and in order to demonstrate the level of achievement, the mean score index was developed by researcher. Classification of average score index of team performance that is obtained by dividing the points received into number of the matches played was formed by five groups as very good, good, fair, poor and very poor. The analysis of the data obtained from the study was saved in SPSS. The differences between coaches from different groups were examined by t-test and one way analysis of variance (ANOVA). To find out which group cause the difference when there is a difference between groups and the variants are equal, Tukey HSD test were used. Significant level was accepted as $p < 0.05$.

Of the soccer coaches who participated in the study, the average score of the team performance in coaches that take advantage of competition analysis was 1.548 ± 0.44 , coaches who don't benefit from competition analysis was 1.112 ± 0.36 . The mean score of team performance, a significant difference was found in favor of coaches benefiting from competition analysis ($p < 0.01$). Considering the average score of team performance according to the competition analysis method

preferences, coaches that take advantage of the match observation with video reached the highest scores and there are significant differences ($p < 0.01$). There are significant differences between team performance scores of the soccer coaches who prefer match observation with video and the scores of the coaches who make self-observation and observation with paper-pencil. There is no significant difference between the mean scores of coaches who make observation with paper-pencil and self-observation.

As a result, it was determined that soccer coaches who prefer observation of the match with video causes difference in team performance. To play over and over again the actions which took place during a match, video and analysis of the competition with the help of computer provide an important opportunity and that can be considered as a great contribution to this situation. In this regard, analysis method with video superior to the other competition analysis methods is determined as an important tool which managers should particularly benefit from in order to increase team performance.